

DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE
OSOBE MARKO A. STUPARIĆ
Nazorova 40, Veli Lošinj

Koncert
u sklopu projekta
“TAMBURICA SKRBNICA”

Tamburaški orkestar
Kulturno-umjetničkog društva
„GAJ“ – Zagreb
Dirigent: Krešimir Račić

4. kolovoza 2014.

PROGRAM KONCERTA

Pietro Mascagni:

Intermezzo

Dubravko Šimek:

Ružo moja crvena

Anton Rubinstein

Melodija

Eldo di Lazzaro:

Gitara Romana

Jacques Offenbach:

Barkarola iz opere Hoffmannove priče

Tomislav Zuppa - Zdenko Runjić:

Mirno spavaj

Julije Njikoš:

Romanca u G duru

tradicionalne:

Da nije ljubavi / Falile se kaštelanke

Branko Žuvela:

Vela Luka

Rožo Šimunaci:

Vesela plesačica

Ivo Brešković - Đelo Jusić

Luda mladost

Frane Bilić - Ivica Badurina:

Da te mogu pismom zvati

Tihomil Vidošić:

Tanac

tradicionalna:

Oj, ti vilo Velebita

Josip Cenić:

Jedna je Hrvatska

TAMBURICA SKRBNICA

Tamburica skrbnica treći je u nizu projekata tamburaškog orkestra KUD-a „Gaj“ koji povezuju umjetnički i socijalni aspekt njihovog glazbenog djelovanja. Navedeni projekt proizašao je iz jednog od tri temeljna opća cilja glazbene udruge, skrbničkog/prevenzijskog koji se nadovezuje i s ostala dva cilja (umjetnički i edukacijski) čini svrsishodnu cjelinu i usmjerenost djelovanja čitave udruge. Prva dva projekta, Tamburica umjetnica i Tamburica početnica, do sada su polučili izvrstan uspjeh kod populacije kojima su namijenjeni, a Tamburica skrbnica postaje zaštitni znak sva tri projekta.

Tamburica skrbnica orijentirana je na osobe starije životne dobi, najčešće korisnike zagrebačkih Domova za starije i nemoćne osobe. Ovaj projekt započeo je prije desetak godina u suradnji s Domom za starije i nemoćne osobe sv. Ana. Posljednjih godina projekt se širi i na ostale domove na području Grada Zagreba. Pokazalo se da stariji ljudi zaista vole hrvatski spoj glazbe i tamburice te da isti pozitivno utječe na njihovo raspoloženje i zdravlje. Terapijski učinci koji se postižu ovakvim djelovanjem imaju multiplicirajući efekt na cjelokupan projekt (od umjetnika, preko programa do korisnika te šire socijalne okoline).

Glavni cilj projekta je donijeti tamburašku glazbu osobama starije životne dobi. Koncerti organizirani u koncertnim dvoranama često nisu prikladno mjesto za našu najvjerniju pub-

liku. Dolaskom u njihove prostore prilagođavamo se njihovim potrebama. Isto tako, želimo obogatiti kulturni program institucija za starije osobe. Imajući u vidu načela Ujedinjenih naroda za starije ljude, kao i potrebu za osvještavanjem činjenice o pozitivnom medicinskom učinku glazbe, projekt Tamburica skrbnica dobiva kvalitetan kontekst za svoju materijalizaciju. Treba istaknuti kako se projekt ostvaruje zahvaljujući Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te institucionalnim partnerima:

- Dom za starije i nemoćne osobe Centar
- Dom za starije i nemoćne osobe Sveta Ana
- Dom za starije i nemoćne osobe Sveti Josip
- Dom za starije i nemoćne osobe Trešnjevka
- Caritas Zagrebačke nadbiskupije

TERAPIJA GLAZBOM - JESTE LI ZNALI?

- liječenje glazbom primjenjuje se od 17. stoljeća
- glazba se koristi u svrhu poboljšanja tjelesnog, psihološkog, kognitivnog, bihevioralnog i socijalnog funkcioniranja
- glazba pomaže kod problema sa spavanjem, smanjuje depresiju, snižava krvni tlak, poboljšava koncentraciju, te pomaže u jačanju socijalnih vještina
- liječenje glazbom sastoji se od slušanja snimljene ili „žive“ glazbe
- glazba nas može povesti u neke neistražene svjetove, pobuditi u nama emocije i uspomene

- slušanje glazbe nije samo emocionalno i auditivno, već i motoričko jer glazbu slušamo svim svojim mišićima
- slušanje klasične glazbe smiruje srce, pomaže olakšati stanje depresije i melankolije, hrani imunitet i poboljšava cjelokupni rad organizma
- u SAD-u je 1995. osnovan Institut za glazbu i neurološke funkcije, koji istražuje utjecaj glazbe na moždane funkcije te mogućnosti terapije glazbom

Sve navedeno ide u prilog tezi kako je čovjek glazbeno biće, stoga uživajmo u glazbi zbog nas samih!

NAČELA UJEDINJENIH NARODA ZA STARIJE LJUDE

Dana 16. prosinca 1991. Glavna skupština Ujedinjenih naroda prihvatila je rezoluciju 46/91 koja sadrži načela Ujedinjenih naroda za starije ljude, a svrha im je poboljšati život u starijoj dobi. Potaknute su vlade svih zemalja da uključe ova načela u svoje nacionalne programe uvijek kada je to moguće.

NEOVISNOST

Starijim ljudima trebalo bi omogućiti sljedeće:

- dostupnost prikladne hrane, vode, stanovanja, odjeće i zdravstvene skrbi kroz osiguranje dohotka, obiteljske podrške i potpore zajednice te kroz samopomoć;
- mogućnost rada ili pristup drugim aktivnostima kojima bi se osigurao dohodak;
- mogućnost sudjelovanja u odlučivanju kada i prema kojem rasporedu će ići u mirovinu;
- pristup odgovarajućim obrazovnim programima i programima obuke za stjecanje različitih vještina;
- život u sigurnoj sredini koja se može prilagoditi osobnim potrebama i promijenjenim sposobnostima;
- život u vlastitom domu što je duže moguće.

DRUŠTVENO SUDJELOVANJE

Stariji ljudi trebali bi:

- ostati sastavni dio društva, aktivno sudjelovati u tvorbi i provedbi politike koja izravno utječe na njihovo blagostanje, kao i podijeliti svoja znanja i vještine s mlađim generacijama;
- tražiti i stvoriti mogućnost kako raditi na korist svojoj društvenoj zajednici i kako se dragovoljno uključiti u aktivnosti koje su primjerene njihovim interesima i sposobnostima;
- organizirati pokrete ili udruge starijih ljudi.

SKRB

Stariji ljudi bi trebali:

- imati koristi od svoje obitelji i zaštite i skrbi koju im pruža zajednica u skladu s društvenim stavom i kulturalnim vrednotama društva u kojem žive;
- imati neometan pristup zdravstvenoj skrbi koja će im omogućiti održavanje i postizanje najbolje moguće razine tjelesnog, društvenog i emotivnog blagostanja te spriječiti ili odgoditi početak bolesti;
- imati pristup socijalnim i zakonodavnim službama zbog poboljšanja samostalnosti, zaštite i skrbi;
- moći koristiti odgovarajuće razine institucionalizirane skrbi kojom bi im se osigurala zaštita, rehabilitacija te socijalni i društveni poticaji u humanoj i sigurnoj sredini;
- moći ostvariti ljudska prava i temeljne slobode tijekom boravka u bilo kakvoj ustanovi za skrb, liječenje ili prihvrat starijih ljudi, uključujući cjelovito poštovanje njihovih vjerovanja, dostojanstva, potreba i privatnosti, kao i prava na odlučivanje o vlastitoj skrbi i kvaliteti življenja.

SAMOISPUNJENJE

Stariji ljudi bi trebali:

- imati mogućnost ostvarenja cjelovitog razvitka vlastitih potencijala;
- imati pristup obrazovnim, kulturnim, duhovnim i rekreacijskim sredstvima društva u kojem žive.

DOSTOJANSTVO

Stariji ljudi bi trebali:

- moći dostojanstveno i sigurno živjeti te biti zaštićeni od izrabljivanja i tjelesnog i društvenog zlostavljanja;
- biti sigurni da će se s njima postupati pošteno bez obzira na dob, rasnu ili etničku pripadnost, invalidnost ili drugi status, kao i da će biti cijenjeni bez obzira na svoj gospodarski doprinos

BIOGRAFIJA TAMBURAŠKOG ORKESTRA „GAJ“ ZAGREB

Tamburaški orkestar Kulturno-umjetničkog društva “Gaj” iz Zagreba stariji je od Društva kojemu pripada kao jedna od njegovih sekcija. Njegovi začeci sežu u školsku godinu 1986./'87. kada u zagrebačkoj Osnovnoj školi “Braća Horvat” (danas Osnovna škola “Savski Gaj”) profesor glazbene kulture Ljudevit Adamek, u sklopu izvannastavnih aktivnosti, započinje podučavati tamburu i osniva Tamburaški orkestar. Od 1995. godine Orkestar djeluje kao sekcija novoosnovanog Tamburaško-pjevačkog društva “Gaj”. U jesen 1999. na inicijativu Programa “Zagreb te zove” za socijalnu prevenciju djece i mladeži Grada Zagreba, Orkestar postaje temelj nastanku Kulturno-umjetničkog društva “Gaj” u sklopu kojega djeluje i danas. Uz Orkestar, u KUD-u djeluju još i tamburaški podmladak te početnička tamburaška sekcija. Tamburaški orkestar svojim je djelovanjem postigao veoma zapažene uspjehe na mnogim koncertima i nastupima u zemlji i inozemstvu. Stekao je ugled vrsnog ansambla s jasno profiliranim repertoarom i dobio visoke ocjene glazbenih stručnjaka na festivalima i glazbenim susretima.

Posebno se ističu srebrna i jedanaest zlatnih plaketa „Tambura Paje Kolarića” osvojenih na Festivalima hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku. Također treba istaknuti nagradu „Josip Andrić” Hrvatskog društva skladatelja za najbolju praižvedbu na Festivalu hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku koju je Orkestar dobio u dva navrata: 2008. godine praižvevši djelo Vučinoj crnoj gori skladatelja Josipa Magdića te 2014. praižvevši Prazničnu raspodiju Zdravka Šljivca. Na 19. državnim susretima tamburaških orkestara u Ogulinu 2012., Orkestar je osvojio drugu nagradu. 2013. godina, predstavlja povijesnu prekretnicu u postojanju ansambla zbog uspjeha na čak dva prestižna međunarodna festivalska natjecanja.

U svibnju 2013. Orkestar sudjeluje na IX. međunarodnom festivalu slavenske kulture u Moskvi gdje izvodi Varijacije Emila Cossetta i Valcer iz Jazz suite br. 2 Dmitrija Šostakovića za koje je proglašen visokim laureatom druge razine. U lipnju iste godine na Međunarodnom glazbenom festivalu u Beču predstavlja Suitu iz starog Zagreba Adalberta Markovića te Odu radosti iz 9. simfonije Ludwiga van Beethovena za koje osvaja drugu nagradu. Nastavljajući taj uspješni niz, 5. listopada 2013., Orkestar trijumfira na 20. susretima hrvatskih tamburaških orkestara u Dugome Selu

kao nositelj Nagrade Hrvatskog društva skladatelja za najbolju izvedbu skladbe hrvatskog autora. Radilo se o opusu Varijacije Emila Cossetta koji su mladi glazbenici izveli prema izvornom skladateljevom rukopisu.

Posljednjih godina Tamburaški orkestar aktivno surađuje s uglednim hrvatskim vokalnim i instrumentalnim umjetnicima kao što su pijanistica Katarina Krpan, violinist Anđelko Krpan te vokalni solisti Lidija Horvat Dunjko, Miroslav Živković, Vera Svoboda i Božidar Brajković. Umjetničkom ugledu Orkestra pridonosi hrvatski repertoar i izvedbe opusa istaknutih skladatelja koncertne tamburaške glazbe – Adalberta Markovića, akademika Brune Bjelinskog, akademika Igora Kuljerića, akademika Lovre Županovića, Tomislava Uhlika, Josipa Magdića, Pere Gotovca, Emila Cossetta, Tihomila Vidošića, Josipa Kaplana, Nikše Njirića, Julija Njikoša, dr. Huberta Pettana, Josipa Stojanovića, Zdravka Šljivca, dr. Josipa Andrića i mnogih drugih. Orkestar je od 2011. nositelj velikog umjetničkog bienalnog projekta „Glazbeni memorijal Adalbert Marković”, koji se održava u Zagrebu, pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske te Ureda za kulturu Grada Zagreba, a od 2012. i Glazbenog memorijala Julije Njikoš, također u Zagrebu.

Utemeljitelj i umjetnički voditelj Orkestra od njegova osnivanja bio je prof. Ljudevit Adamek, a od 2009. godine vodi ga dirigent Krešimir Račić, dugogodišnji član i korepetitor Tamburaškog orkestra.

**Projekt se provodi uz financijsku
potporu Grada Zagreba**

ZAHVALE:

Domu za starije i nemoćne osobe Marko A. Stuparić
Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba

Kulturno - umjetničko društvo "Gaj", Zagreb

Nehruov trg 17

www.kud-gaj.hr

e-mail: uprava@kud-gaj.hr

tel.: +385915312663

OIB: 90934142154

IBAN: HR6523600001101573298

Naklada: 50 primjeraka
kolovoz 2014.